

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Universiteter
Høyskoler
Private høyskoler
Statens lånekasse for utdanning
Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU)

Nr.	Vår ref	Dato
F-03-13	13/1119	14.05.2013

Støtteordningen gjennom Statens lånekasse for utdanning for studenter fra utviklingsland, land på Vest-Balkan, i Øst-Europa og i Sentral-Asia (kvoteordningen)

Rundskrivet erstatter rundskriv F-12-10, datert 14. juni 2010. Rundskrivet danner grunnlag for lærestedenes kvoteplasser for studieåret 2014-2015. Retningslinjene i rundskrivet gjelder for samme periode. Rundskrivet inneholder få endringer sammenlignet med rundskriv F-12-10. Bakgrunnen for dette er at det ikke er ønskelig med endringer i ordningen i påvente av at arbeidet med å evaluere kvoteordningen ferdigstilles.

Departementet understreker spesielt følgende:

- Antall kvoteplasser den enkelte institusjon har undervisningsåret 2013-2014 vil også gjelde i 2014-2015, med samme fordeling mellom plasser for studenter fra utviklingsland og Vest-Balkan, Øst-Europa og Sentral-Asia
- Det blir ikke utlysning av nye kvoteplasser i 2013
- Det vil være mulig å søke om godkjenning av nye studieprogram
- Det vil være mulig å melde inn nye samarbeidsavtaler
- Gjeldende landliste forlenges

1. INNLEDNING

Målsettingen med støtteordningen for studenter fra utviklingsland, land på Vest-Balkan, i Øst-Europa og i Sentral-Asia (kvoteordningen) er å bidra til kompetansebygging i mottakerland. Gjennom studentmobilitet til norske universiteter og høyskoler skal

ordningen tilføre studenter kompetanse og samtidig bidra til å knytte institusjoner og næringsliv i mottakerlandene til det globale kunnskapssamfunn. Ordningen skal også bidra til å styrke norske institusjoners internasjonale samarbeid. Ordningen skal knyttes til institusjonelle strategier og søkes benyttet sammen med annet internasjonalt forsknings- og utdanningssamarbeid.

Kvotordningen omfatter 1 100 plasser per år. Av disse er 800 for studenter fra utviklingsland og 300 for studenter fra land på Vest-Balkan, i Øst-Europa og i Sentral-Asia.

2. VILKÅR FOR OPPTAK AV STUDENTER UNDER KVOTEORDNINGEN

Kvotordningen gjelder statsborgere over 18 år fra utviklingsland og land på Vest-Balkan, i Øst-Europa og i Sentral-Asia. Se vedlagte liste over land som omfattes av ordningen.

Det er en forutsetning for opptak at studenten har kompetanse som tilsvarer to år med høyere utdanning fra hjemlandet eller land som grenser til hjemlandet. Det kan gjøres unntak fra dette kravet for studenter som tas opp til korte profesjonsutdanninger, dersom studenten ellers fyller de fastsatte vilkårene i gjeldende forskrifter for opptak til utdanningen.

Det er til vanlig et vilkår at søkeren skal søke om opptak til kvotordningen fra hjemlandet og kunne dokumentere opphold i hjemlandet i minst ett år før opptak. Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Statens lånekasse for utdanning (Lånekassen), eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad, Norges forskningsråd eller lignende. Det er da en forutsetning at samlet studietid ikke blir mer enn fem år, jf. forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, sjettede del.

3. REKRUTTERING AV STUDENTER UNDER KVOTEORDNINGEN

Studentene skal normalt rekrutteres gjennom etablerte samarbeidsavtaler mellom det norske lærestedet og læresteder/institusjoner/organisasjoner/myndigheter i studentens hjemland. Ved fordeling av plassene på de norske lærestedene vil samarbeidsavtaler tillegges betydelig vekt. Ved rekruttering av studenter gjennom samarbeidsorganisasjoner, kan andre former for dokumentasjon på samarbeidet vurderes.

Som en hovedregel bør rekruttering av studenter ved samarbeidsinstitusjonen skje gjennom åpen utlysning.

Lærestedene kan unntaksvis rekruttere studenter som søker opptak på individuelt grunnlag, såkalte "free movers". Vilåret for opptak av individuelle søkere under kvotordningen skal normalt være at det er særskilte forhold i studentens hjemland eller på studentens hjeminstitusjon som taler for unntak fra hovedregelen om rekruttering gjennom samarbeidsavtaler. "Særskilte forhold" kan for eksempel være

forhold knyttet til politisk undertrykking, kjønnsdiskriminering eller vanskelige forhold for funksjonshemmede. Læresteder som rekrutterer individuelle søkere til kvoteordningen, forutsettes å gjøre dette i samråd med Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU), for å sikre lik praktisering av unntaksbestemmelsene ved rekruttering av individuelle søkere til ordningen.

4. UTDANNING SOM KAN GODKJENNES

Som hovedregel tilbyr kvoteordningen støtte til utdanning i Norge. Det faglige tilbudet til studentene skal støtte opp om målsettingen med ordningen, dvs. at ordningen skal tilføre studenter kompetanse og samtidig bidra til å knytte institusjoner og næringsliv i mottakerlandene til det globale kunnskapssamfunn og til sine samarbeidspartnere i Norge. Studentene skal tilføres relevant kompetanse som kan komme hjemlandene til gode når studentene reiser tilbake etter endt utdanning.

Studentene skal tilbys en gradsutdanning, og opplegget skal være av minst ett års varighet og være innenfor de rammene som ligger i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, som forvaltes av Lånekassen. Endelig gradseksamen kan avlegges i Norge eller i hjemlandet.

Det faglige tilbudet skal fortrinnsvis være på høyere nivå, dvs. mastergradsutdanning eller ph.d.-utdanning.

Tilbud om lavere grads studier bør være yrkesrettet.

Felles utdanningsprogrammer med samarbeidsinstitusjoner, for eksempel i form av fellesgrader, sandwichprogrammer eller felles veiledning, vil bli prioritert.

Utdanningene som tilbys studentene skal inngå i lærestedenes ordinære utdanningstilbud og være åpne også for andre studentgrupper. Undervisningen skal fortrinnsvis foregå på engelsk, men også norsk er mulig.

Før en gradsutdanning der undervisningen hovedsakelig vil foregå på norsk, kan det godkjennes et innføringskurs i norsk med inntil to semestre. Vilkåret er at studenten er tatt opp i utdanningen som innføringskurset kvalifiserer for. Studenten vil ikke få støtte gjennom Lånekassen til en eventuell repetisjon av innføringskurset.

Utdanning der feltarbeid i hjemlandet inngår som en del, kan godkjennes i ordningen. Feltarbeidet må inngå som en del av det faglige opplegget for utdanningsprogrammet og være klarlagt på forhånd. Det er en forutsetning at feltarbeidet starter etter at studenten har begynt på utdanningen i Norge. Studentens søknad om støtte gjennom Lånekassen til feltarbeid må inneholde en tilråding fra institusjonen med opplysninger om varigheten på feltarbeidet. Søknaden må sendes Lånekassen i god tid før feltarbeidet begynner.

Delstudier i utlandet kan inngå som en del av utdanningsprogrammet. Institusjonene har ansvaret for den faglige vurderingen av hver kvotestudents delstudier innenfor sitt

utdanningsprogram. Kravene for å få støtte gjennom Lånekassen til delstudier er de samme for kvotestudenter som for andre studenter.

Kombinasjonen mastergradsutdanning over to år og ph.d-utdanning kan godkjennes innenfor den maksimale tidsrammen for støtte gjennom kvoteordningen. Vilkåret er at studenten har annen finansiering for den delen av ph.d-utdanningen som går utover maksimal støtteperiode for kvoteordningen.

5. KVOTEPLASSER STUDIEÅRET 2014-2015

Følgende gjelder for studieåret 2014-2015:

- Antall kvoteplasser den enkelte institusjon har undervisningsåret 2013-2014 vil også gjelde i 2014-2015, med samme fordeling mellom plasser for studenter fra utviklingsland og Vest-Balkan, Øst-Europa og Sentral-Asia
- Det blir ikke utlysning av nye kvoteplasser i 2013
- Det vil være mulig å søke om godkjenning av nye studieprogram
- Det vil være mulig å melde inn nye samarbeidsavtaler
- Gjeldende landliste forlenges

For godkjenning av nye studieprogram i kvoteordningen og for innmelding av nye samarbeidsavtaler, ta kontakt med SIU.

6. ADMINISTRATIVE FORHOLD

Lærestedene skal forholde seg til SIU når det gjelder forhold knyttet til kvoteordningen. Spørsmål om endringer i rekruttering og endringer av studieprogram skal tas opp med SIU. Lånekassen har fortsatt ansvaret for forvaltning av utdanningsstøtten til studentene i henhold til forskrifter til utdanningsstøtteleven.

Lærestedene har ansvar for at tildelte kvoteplasser blir forvaltet i tråd med retningslinjene i dette rundskrivet. Lærestedene har videre ansvar for at det blir satt av plasser til studenter som er i gang med utdanning under kvoteordningen, slik at alle får anledning til å fullføre en påbegynt utdanning. Når plasser blir ledige ved at studenter fullfører eller avbryter utdanningen, kan lærestedet disponere plassen til nye kvotestudenter, forutsatt at det er rom for det innenfor rammen SIU har satt for lærestedet det aktuelle studieåret. I den grad lærestedet ikke ser seg i stand til å rekruttere kvotestudenter i tråd med retningslinjene i dette rundskrivet, skal den ledige plassen meldes inn til SIU umiddelbart for omfordeling til andre læresteder. Ubrukte plasser og plasser som benyttes i strid med forutsetningene for tildelingen, kan bli trukket tilbake av SIU og bli omfordelt til andre læresteder.

Lærestedene må informere Lånekassen og Utlendingsdirektoratet (UDI) om studenter som tas opp. Lærestedene må videre orientere Lånekassen og UDI om studieprogresjonen til den enkelte student. Grunnen til dette er at søkeren skal kunne fullføre utdanningen uten å komme i strid med reglene for oppholdstillatelse.

Departementet legger vekt på at kvotestudentene skal få sine søknader om

utdanningsstøtte behandlet så raskt som mulig. Departementet ber derfor lærestedene om å hjelpe studentene med å fylle ut de elektroniske søknadene, og klargjøre/attestere disse elektronisk så snart som mulig. Studentene må ha norsk fødselsnummer, minID og kontonummer i norsk bank påført søknaden.

Lærestedene må være forberedt på å rapportere til SIU på hvilket grunnlag man har rekruttert studenter. Når studentene avslutter sin utdanning, skal det gis melding til SIU om avlagt grad og tittel på eventuell Master- og ph.d.-oppgave.

7. UTDANNINGSSTØTTE

Kvotestudentene får lån og stipend gjennom Lånekassen etter den til enhver tid gjeldende forskrift om tildeling av utdanningsstøtte. Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte fastsettes årlig. Departementet forutsetter at lærestedene har god kjennskap til støtteordningene og de særskilte vilkårene som gjelder for kvotestudentene. Det gjøres spesielt oppmerksom på ordningen med utbetaling av stipend til nye kvotestudenter det første semesteret når de ankommer lærestedet i Norge. Departementet forutsetter videre at lærestedene påtar seg et særskilt informasjonsansvar for kvotestudentene når det gjelder informasjon om ordningene gjennom Lånekassen, og eventuelle endringer i disse i løpet av studentenes utdanningsløp.

Lærestedene har også ansvar for å opplyse om betingelser for ettergivelse av gjeld og tilbakebetaling av utdanningslån.

8. LAND SOM OMFATTES AV KVOTEORDNINGEN

Kvoteordningen omfatter de utviklingslandene som går fram av liste utarbeidet av OECD (DAC-listens tre laveste kategorier) og gjelder i utgangspunktet for studenter fra land innenfor kategorien lavere middelinntektsland og under. Kvoteordningen gjelder også for studenter fra Sør-Afrika, Russland, Brasil og Cuba. Lister over land som omfattes av ordningen følger vedlagt. Det presiseres at Kina faller inn under ordningen, men at Taiwan ikke er omfattet. Oversikt over land som er omfattet av ordningen framgår av landliste, se vedlegg.

Det vil ved fordeling av plassene legges vekt på hensiktsmessig fordeling mellom land, fagområder og læresteder.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingebrigt T. Holmen
seniorrådgiver

Vedlegg: landliste

Kopi:
Justisdepartementet
Kommunal- og regionaldepartementet
Utenriksdepartementet
Norad
Samordna opptak